

INFOBLAD AP04

Documenten voor betere analyses bij partijkeuringen

Het keuren van partijen grond, bouwstoffen dan wel afvalstoffen is altijd deel van een groter geheel, bijvoorbeeld projectontwikkeling. De gegevens vanuit de partijkeuring, zoals de analyseresultaten, vormen de basis onder het advies over wat er met het materiaal kan gebeuren. Het is belangrijk dat de analyses bij de keuring van partijen goed gebeuren en daarom zijn er regels voor een goede uitvoering. De spelregels voor het uitvoeren van laboratoriumanalyses bij partijkeuringen zijn uitgewerkt in AP04. Dit infoblad geeft antwoord op een aantal veel gestelde vragen over dit accreditatieprogramma (AP).

Waarom zijn goede analyses bij partijkeuringen zo belangrijk?

Het resultaat van een laboratoriumanalyse heeft in elke partijkeuring een belangrijke rol. Voor veel partijen heeft het getalsmatige resultaat een grote betekenis. Belangrijker is misschien nog wel dat dit resultaat wordt getoetst aan de wettelijke normwaarden, waardoor het vaak voor een belangrijk deel bepalend is voor wat er na de partijkeuring met de gekeurde grond of bouwstoffen moet gebeuren. Het is algemeen bekend dat het nauwkeurig uitvoeren van analyses vakwerk is. Daarom is vastgelegd aan welke eisen de laboratoriumanalyses voor partijkeuringen moeten voldoen. Dat is gedaan in het accreditatieprogramma AP04.

Laboratoria die analyses voor partijkeuringen uitvoeren volgens deze eisen laten zien dat zij kwaliteit serieus nemen. Zij kunnen een accreditatie verkrijgen, die de inhoudelijke basis vormt voor een door de overheid af te geven erkenning. In de meeste gevallen mogen alleen daarvoor erkende laboratoria analyses voor partijkeuringen uitvoeren in Nederland. SenterNovem, taakgroep Bodem+, verleent deze erkenning en houdt de lijst bij met erkende laboratoria (www.senternovem.nl/bodemplus). Meer informatie over het systeem van accreditatie en erkenning ('Kwalibo') kunt u vinden in het Infoblad 'Werken met documenten van SIKB' en in het dossier Kwalibo op www.sikb.nl.

Kortom, AP04 is een set documenten voor een goede uitvoering van de analyses voor keuringen van partijen grond, bouwstoffen en korrelvormige afvalstoffen en vormt daarmee de basis voor een milieuverantwoord gebruik van grond en bouwstoffen, en een verantwoorde verwerking van korrelvormige afvalstoffen, binnen de uitvoering van projecten.

Voor wie is AP04 van belang?

Voor verschillende partijen is AP04 een bruikbare set documenten, maar voor elk daarvan op een andere manier:

- opdrachtgevers kunnen erin zien wanneer laboratoria het moeten hanteren en wat het inhoudt dat een laboratorium analyses onder erkenning uitvoert;
- voor laboratoria is het een richtlijn voor een goede en nauwkeurige uitvoering en daarmee bruikbaar bij het voorkómen van fouten;
- voor de Raad voor Accreditatie is het de basis voor de toetsing van de uitvoering van partijkeuringen door geaccrediteerde laboratoria;
- het bevoegde gezag kan met het systeem van accreditatie en erkenning efficiënter beoordelen of keuringen goed zijn uitgevoerd en of wordt voldaan aan de wettelijke eisen.

Wat staat waar?

De uitvoeringseisen zijn verdeeld over een basisdocument, AP04-A, en de daarbij horende andere documenten. De onderdelen bij elkaar vormen één accreditatieprogramma voor het laboratoriumonderzoek. De technische eisen aan de diverse verrichtingen, zijn uitgewerkt in de documenten AP04-V, AP04-SG, AP04-SB, AP04-U en AP04-E. Zie ook het overzicht bovenaan de volgende pagina. Denk hierbij aan eisen aan:

- validatie en kwaliteitsborging;
- en vooral aan de technische beschrijving van elke verrichting, in detail beschreven in de zogenoemde prestatiebladen.

Binnen het accreditatieschema beschrijft het document AP04-A (Onderdeel Algemeen) de algemene kwaliteitseisen. Dit zijn bijvoorbeeld eisen aan de organisatie van het bedrijf (zoals een accreditatie voor NEN-EN-ISO 17020 of 17025), eisen aan de accrediterende instelling, de pakketindeling van het accreditatieprogramma en functiescheiding. Het laboratorium moet de

analyses onafhankelijk van de opdrachtgever uitvoeren. Dit kan door externe functiescheiding (zie AP04-A, par. A1.2).

Accreditatieschema 'Keuring van partijen grond, bouwstoffen en korrelvormige afvalstoffen'		
AP04 – A (algemeen) <i>Alleen te gebruiken samen met:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Interpretatiedocument • tijdelijke Richtlijn 'Aanvullende controles bij certificatie en accreditatie in het bodembeheer' 	AP04 - V	Monstervoorbehandeling
	AP04 - SB	Samenstelling bouwstof (niet zijnde grond) en afvalstoffen
	AP04 - SG	Samenstelling grond
	AP04 - U	Uitloogonderzoek
	AP04 - E	Analyse van eluaten
	protocol 3001	Conserveringsmethoden en conserveringstermijnen voor milieumonsters inclusief validatie

Waarvoor geldt AP04 en waarvoor niet?

- wel voor het onderdeel laboratoriumanalyses voor partijkeuringen van grond en bouwstoffen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit, niet voor de processen vóór de analyses, zoals de vraagstelling, het onderzoeksvoorstel en de monsterneming;
- wel voor het onderdeel laboratoriumanalyses voor partijkeuringen van korrelvormige afvalstoffen in het kader van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen, voor dit onderdeel niet voor de processen vóór de analyses, zoals de vraagstelling, het onderzoeksvoorstel en de monsterneming;
- niet voor de processen ná de laboratoriumanalyses, zoals de interpretatie van de resultaten van monsterneming en analyses, het advies en het (her)gebruik van de grond of bouwstoffen.

Met welke andere richtlijnen moet ik rekening houden?

- het is mogelijk om, in plaats van accreditatie, een certificaat te halen voor het onderdeel monsterneming. Het is dan niet de Raad voor Accreditatie, maar een certificatie-instelling, die deze afgeeft. De certificatie-instelling baseert zich dan niet op AP04-M, maar op BRL SIKB 1000 en de daarbij horende protocollen;
- eisen aan de monsterneming zijn beschreven in het certificatieschema BRL SIKB 1000 en in het accreditatieschema AS SIKB 1000 (voorheen AP04-M). Met AS SIKB 1000 blijft het mogelijk een accreditatie te halen voor het onderdeel monsterneming, dat nu wel duidelijker losgekoppeld is van de analyses;
- voor het vaststellen van de (het)gebruiksmogelijkheden van grond bestaat ook het certificatieschema onder BRL 9335, 'Grond'. Dat schema werkt met productcertificaten, die horen bij een specifieke partij grond. Het schema bevat dan ook eisen aan de milieuhygiënische eigenschappen van grond,

Waar vind ik meer informatie?

Dit infoblad geeft de belangrijkste informatie over AP04, maar het is niet volledig. Algemene informatie over kwaliteitsborging en de relatie met de regelgeving staat in het infoblad 'Werken met documenten van SIKB'. Daarnaast zijn de in dit infoblad genoemde documenten integraal te downloaden van de website van SIKB, www.sikb.nl. Daar vindt u ook een toelichting op veel gebruikte begrippen.

Documenten grond en bouwstoffen		
Analyses	Activiteit op locatie	Bevoegd gezag
AP04	BRL 1000 of AS 1000	Normblad 8002 HUM Besluit bodemkwaliteit
	BRL 9335	